

§ 16 b, stk. 2

Tillæg nr. 2 til

Miljøtilladelse

Svineproduktion på Træhedevej 9, 6500 Vojens.
Meddelt den XX. XXXX 20XX.

Registreringsblad

Husdyrbruget

Husdyrbrugets CVR-nummer	14569871
Husdyrbrugets navn	Solbakken Økologi
Beliggenhedsadresse	Træhedevej 9, 6500 Vojens

Ansøger

Ansøger navn	Solbakken Økologi v/Thorbjørn Sørensen
Ansøger adresse	Friskjærvej 6, 6535 Branderup J
Ansøger telefon	21653647
Ansøger e-mail	tb@friskaer.dk

Konsulent

Konsulent CVR-nummer	21111511
Konsulent virksomhedsnavn	Spiras
Konsulent navn	Ulla Refshammer Pallesen
Konsulent adresse	Niels Bohrs Vej 2, 6000 Kolding
Konsulent telefon	61558262
Konsulent e-mail	upa@spiras.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	9374886
CHR-numre	51348
Matrikel nummer	143 Nr. Hjarup, Ø. Løgum, 467 Strandelhjørn, Bevtøft, 251 Strandelhjørn, Bevtøft
Evt. øvrige matrikler	

Myndighed

Navn	Haderslev Kommune, Miljø, Landbrugsgruppen
Adresse	Christian X's Vej 39, 6100 Haderslev
Sagsbehandler	Andreas Hedevang Holm
Telefon	20234538
E-mail	ahh@haderslev.dk
Kvalitetssikring	Astrid Kjærulff Jepsen

Tilladelse

Ansøgning indsendt	17. september 2025
Godkendelsestype	§ 16 b, stk. 2, ammoniakemission på 653 kg NH ₃ -N/år
Visiteret fuldt oplyst	30-10-2025
Meddelt	XX
Husdyrgodkendelse.dk	Skema nr. 243211, version 2
Acadre nr.	25/24668

Indholdsfortegnelse

Registreringsblad	2
A. Afgørelse	5
Baggrund for afgørelse om miljøtilladelse	5
Dispensationer	6
Udnyttelsesfrist og retsbeskyttelse	7
B. Vilkår for husdyrbruget	8
Generelt	8
Indretning og drift – Produktionsareal og staldsystem	8
Indretning og drift - Anlæg til gødning	9
Opbevaring og håndtering af husdyrgødning	9
Lugtgener	9
Støjgener	9
Skadedyr	10
Spilde- og overfladevand	10
Egenkontrol	10
Risikoforhold	10
C. Miljøteknisk beskrivelse	11
Generelt	11
Indretning og drift	11
Tilladte produktionsarealer og staldsystemer	11
Opbevaring og håndtering af husdyrgødning	12
Husdyrbrugets beliggenhed	12
Husdyrbrugets landskabelige placering og planmæssige forhold	13
Naturvurdering	15
Beskyttede naturtyper efter husdyrbrugloven	16
Beskyttede naturtyper efter naturbeskyttelsesloven	17
Lugtgener	19
Støjklender og rystelser	20
Støvgener	21
Lysgener	21
Skadedyr	21
Spilde- og overfladevand	21
BAT Ammoniakemission	21

Egenkontrol	22
Risikoforhold	22
Ophør	22
D. Offentlighed og klagevejledning	23
Annoncering af ansøgningen om miljøtilladelse	23
Høring af naboer og parter om udkast til miljøtilladelse	23
Annoncering af afgørelse	23
Klagevejledning	24
Bilag 1: Situationsplan og afløbsplan	25
Bilag 2: Ansøgers miljøteknisk beskrivelse	26
Bilag 3: Vilkår videreført fra § 16 b stk. 1 tilladelse fra 25-07-2018	28

UDKAST

A. Afgørelse

Haderslev Kommune har den 17. september 2025 modtaget ansøgning om tillæg nr. 2 til miljøtilladelse af husdyrbruget på Træhedevej 9, 6500 Vojens, omhandlende følgende:

- Lovliggørelse af etablering af udearealer til løsgående søer på fast gulv samt et mindre areal med spalter, der er opført i 2022/2023. Udearealerne er etableret som følge af krav til levering af økologiske grise til USA (krav jf. National Organic Program (NOP)).
- Lovliggørelse af etableret af en fortank fra 2022/2023.

Haderslev Kommune meddeler tillæg nr. 2 til miljøtilladelse efter § 16 b, stk. 2 i husdyrbrugloven¹ til udvidelse af udearealer til løbestalden, der er en del af svineproduktionen med de stillede vilkår i Afsnit B. Det forudsættes, at projektet gennemføres og drives, som det er beskrevet i ansøgning nr. 243211, version 2. på Husdyrgodkendelse.dk.

På ejendommen er der i forvejen et tillæg nr. 1 fra den 9. oktober 2020, der omhandler flere ikke-faste sohytter. Der er også meddelt dispensation fra naturbeskyttelseslovens §§ 17 og 18 til placering af svinehytter og opsætning af hegn på matr.nr. 40 og 97 Strandelhjørn, Bevtøft. Disse er fortsat gældende. Den eksisterende § 16 b, stk. 1 miljøtilladelse fra 25. juli 2018 gælder fortsat for vilkår 1-3, 7-14, 18-22, 27 og 32-35, da forhold vedrørende disse vilkår ikke ændres.

Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres uden kommunens forudgående tilladelse. Haderslev Kommune er tilladelses- og tilsynsmyndighed. Det vurderes, at ansøgningen ikke er omfattet af krav om miljøkonsekvensrapport. Ansøger har indsendt en miljøteknisk redegørelse.

Tillægget til miljøtilladelsen omfatter hele husdyrbruget, det vil sige både de eksisterende og nye anlæg. Det er kun en del af det retsgrundlag, som husdyrproduktionen er underlagt. Gældende lovgivning og generelle regler for driften af en landbrugsejendom og håndtering af diverse produkter anvendt på husdyrbruget forudsættes kendt og skal følges.

Afgørelsen omfatter alene forholdet til husdyrbrugloven. Øvrige relevante tilladelser, godkendelser og/eller dispensationer skal indhentes særskilt. Der skal derfor eventuelt søges om en separat byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand eller lignende hos Haderslev Kommune.

Baggrund for afgørelse om miljøtilladelse

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i husdyrbrugloven og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² samt Miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold (husdyrvejledningen).

Husdyrbruget har et produktionsareal, der er større end 100 m² og en ammoniakemission på 653 kg NH₃-N/år, og er derfor omfattet af husdyrbruglovens § 16 b, stk. 2, og er tidligere godkendt efter husdyrbruglovens § 16 b, stk. 1 (386 kg NH₃-N/år). Derfor er de ansøgte ændringer af husdyrbruget omfattet af husdyrbruglovens § 16 b, stk. 2.

Haderslev Kommune vurderer, at husdyrbruget ikke er teknisk, forureningsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug. Husdyrbruget er derimod driftsmæssigt forbundet med ansøger anden ejendom, som ligger på Træhedevej 11, 6500 Vojens, da husdyrbruget herfra modtager halm og tilses af det samme personale.

¹ Husdyrbrugloven – Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv. Lovbekendtgørelse nr. 1065 af den 21. august 2025.

² Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen - Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug bekendtgørelse nr. 1089 af 16. oktober 2024.

Haderslev Kommune har kontrolleret, at der er overensstemmelse mellem ansøgningen på Husdyrgodkendelse.dk og kommunens registreringer. Kommunen har vurderet projektets mulige påvirkning af miljøet og omgivelserne. Vurderingen ses i Afsnit C og ligger til grund for de vilkår, der er angivet i Afsnit B. Vurderingerne skal belyse konsekvenserne af driften på husdyrbruget og om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, der fremgår af ansøgningen, er tilstrækkelige.

Haderslev Kommune vurderer, at miljøtilladelse til at etablering af nyt udeareal og fortank er erhvervsmæssigt nødvendigt for husdyrbrugets fortsatte drift, da udearealerne er etableret som følge af krav til levering af økologiske grise til USA (krav jf. National Organic Program (NOP)).

Haderslev Kommune vurderer sammenfattende, at der kan gives lov til projektet idet:

- Projektet er erhvervsmæssigt nødvendigt.
- Husdyrbruget, med de stillede vilkår, kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- Projektet med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget sikrer, at husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet eller andre væsentlige gener.

Dispensationer

Dispensation fra afstandskrav til beboelse på samme ejendom

I § 16 b, stk. 1 miljøtilladelsen fra 25. juli 2018 er der meddelt dispensation for afstandskrav til beboelse fra løbestald.

Nyt udeareal, som placeres i forlængelse af løbestalden, ligger 14 m fra ejendommens beboelse. Det vurderes at være hensigtsmæssigt at lovliggøre udearealet, da det ikke er muligt at opføre det et andet sted, som kan overholde afstandskravet.

Afstandskravet på 15 m til beboelse på samme ejendom er begrundet i hensynet til beboerne overfor lugt og skadedyr fra stalden. Etableringen af nyt udeareal vurderes at være erhvervsmæssigt nødvendig for den fremtidige drift. Det vurderes dog, at da der hidtil har været svineproduktion på husdyrbruget, som normalt medfører større risiko for gener kontra andre former for husdyrbrug, så vil ansøger eller eventuelle lejere i stuehuset ikke umiddelbart kunne skelne generne fra det hidtidige.

Høring i forhold til afstand til beboelse på samme ejendom er foretaget i forbindelse med den generelle partshøring.

Der indkom ingen bemærkninger til dispensationerne i høringsperioden.

Med baggrund i ovenstående meddeler Haderslev Kommune dispensation for afstandskravet fra nyt udeareal til beboelse på samme ejendom. Der henvises til Husdyrbruglovens § 9, stk. 3 og kravet i § 8, stk. 1, nr. 6 vedrørende afstand til beboelse på samme ejendom.

Afgørelsen kan påklages jf. klagevejledning i afsnit D.

Udnyttelsesfrist og retsbeskyttelse

Tillæg nr. 2 til miljøtilladelsen skal være udnyttet inden 6 år fra tilladelsen er meddelt.

Med denne miljøtilladelse følger der 8 års retsbeskyttelse af husdyrbrugets indretning og drift jævnfør husdyrbruglovens § 40, stk. 1, jævnfør dog stk. 2. Dette betyder, at vilkårene inden for denne periode kun kan ændres, hvis der fremkommer nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører skadevirkninger, der ikke kunne forudses, da afgørelsen blev meddelt, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund. Retsbeskyttelsen gælder indtil den xx 20xx.

UDKAST

B. Vilkår for husdyrbruget

Dette tillæg nr. 2 til miljøtilladelsen meddeles på nedenstående vilkår. Vilkårene skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor tillæg nr. 2 udnyttes. Konkrete bestemmelser i lovgivning og bekendtgørelser, der generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for tilladelsen. Når dette tillæg nr. 2 bliver taget i brug, er det de nedenstående vilkår der gælder for husdyrbruget.

Følgende vilkår i § 16 b, stk. 1 miljøtilladelse fra den 25. juli 2018 videreføres:

- vilkår 1-3, 7-14, 18-22, 27 og 32-35 (Se bilag 3). De resterende vilkår er erstattet af nye, der fremgår i nedenstående.

Generelt

- Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet fra Husdyrgodkendelse.dk, skema nr. 243211, version 2, og med de ændringer og vilkår, der fremgår af tillæg nr. 2. til miljøtilladelsen.
- Husdyrbruget skal drives økologisk og skal leve op til økologireglerne samt være optaget på Fødevarestyrelsens liste over økologikontrollerede virksomheder i Danmark.
- Tillæg nr. 2 til miljøtilladelsen skal altid være at finde på [husdyrbruget](http://husdyrbruget.dk), enten udskrevet eller digitalt, og være tilgængelig for ejer og medarbejdere. Dens indhold skal være den driftsansvarlige bekendt. Relevante vilkår skal være medarbejderne bekendt.

Indretning og drift – Produktionsareal og staldsystem

- Husdyrbrugets produktionsanlæg skal være og drives i overensstemmelse med Tabel 1 og Tabel 2, og være placeret som vist på Bilag 1.

Tabel 1 Stalde og produktionsarealer på husdyrbruget ved ansøgt drift.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Dyretype og staldsystem	Produktionsareal (m ²)	Produktionsareal (%) *
Løbestald inklusive udeareal	411	Økologiske Søer, golde og drægtige, Slagtesvin og Smågrise; dybstrøelse	190	99,8
		Økologiske Søer, golde og drægtige, Slagtesvin og Smågrise; dybstrøelse	220	
Sum	411		410	

Tabel 2 Flexgrupper.

Flexgruppe	Dyretype og staldsystem
Økologiske Søer, golde og drægtige, Slagtesvin og Smågrise; dybstrøelse	Søer, golde og drægtige. Læsgående dybstrøelse Smågrise. dybstrøelse, hele arealet Slagtesvin. økologiske stalde

- Udeareal skal placeres som vist på Bilag 1.

Indretning og drift - Anlæg til gødning

- 6) Husdyrbrugets gødningsopbevaringsanlæg skal være i overensstemmelse med Tabel 3 og placeret som vist på Bilag 1.

Tabel 3 Gødningsopbevaringsanlæg ved ansøgt drift.

Navn	Lagertype	Areal (m ²)	Dimension (m ³)	Yderligere oplysninger
Gyllebeholder	Flydende	196	800	
Fortank		-	21	Overdækket med betonlåg

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

- 7) Fortanken skal tømmes, så der ikke er risiko for overløb.
- 8) Håndtering af gylle fra fortanken skal foregå under opsyn, således, at spild undgås, og der skal tages størst muligt hensyn til omgivelserne. Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderne kan rumme den udpumpede mængde gylle.

Lugtgener

- 9) Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener så vidt muligt begrænses. Det kan være nødvendigt at vaske udearealet, hvis der ligger husdyrgødning på produktionsarealet.
- 10) Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til væsentlige lugtgener, kan kommunen meddele påbud om, at husdyrbruget for egen regning skal udarbejde og gennemfører et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.

Støjgener

- 11) Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, korregerede støjniveau i dB(A) i punkter 1,5 meter over terræn, må i det åbne land, i byzone og ved samlet bebyggelse ikke overskride følgende værdierne i Tabel 4. Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved nærmeste nabos udendørs opholdsarealer, maks. 15 m fra beboelsen. Støjgrænserne må i samlet bebyggelse og byzone ikke overskrides noget sted i området.

Tabel 4 Vejledende Støjgrænser fra i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder":

Tidspunkt	Støjgrænser dB(A)			Reference tidsrum (Midlingstid)
	Det åbne land	Byzone	Samlet bebyggelse	
Hverdage kl. 07-18	55	45	45	8 timer
Lørdag kl. 07-14	55	45	45	7 timer
Lørdag kl. 14-18	45	40	40	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07-18	45	40	40	8 timer
Aften, alle dage kl. 18-22	45	40	40	1 time
Nat, alle dage kl. 22-07	40	35	35	½ time

Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger.

Vilkåret gælder for al støj fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel. Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af overnævnte støjgrænser.

- 12) Hvis tilsynsmyndigheden, på baggrund af en orienterende støjmåling, finder det nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at vilkårets fastsatte støjgrænser overholdes. Tilsynsmyndigheden kan dog kun kræve dette dokumenteret én gang årligt.

Målingerne / beregningerne skal være en "Miljømåling – ekstern støj" og skal udføres af en person eller et firma, som findes på Miljøstyrelsens sidste reviderede liste over firmaer/personer, som er godkendte til at udføre "Miljømåling – ekstern støj". Udgifterne til støjmålingen afholdes af husdyrbruget.

Skadedyr

- 13) Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning, mv. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr. Stalde, lagre og andre anlæg skal holdes i forsvarlig rottesikret stand mv. med henblik på at forhindre gode levedmuligheder for rotter.
- 14) Der skal overalt på husdyrbruget udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse efter de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Spilde- og overfladevand

- 15) Fra befæstede arealer og nyt udeareal må der ikke ske overfladeafstrømning af urent vand til det omgivende terræn.
- 16) Tagbrønde og -nedløb skal sikres på en sådan måde, at der ikke kan indrive forurenende stoffer.

Egenkontrol

- 17) Som led i at dokumentere egenkontrollen på bedriften skal følgende dokumentation opbevares i fem år og forevises Haderslev Kommune på forlangende:
- Kvitteringer for aflevering af farligt affald.
 - Kvitteringer, eller anden dokumentation, for flue- og rottebekæmpelse.

Risikoforhold

- 18) Der skal altid forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget. Beredskabsplanen skal opbevares på et kendt og tilgængeligt sted for alle medarbejderne. Beredskabsplanen skal ajourføres løbende og minimum én gang årligt. Datoen for ajourføringen skal fremgå af planen. Medarbejderne skal være bekendt med beredskabsplanen.
- 19) Beredskabsplanen skal gennemgås med nyansatte, når de tiltræder, og derefter med de ansatte mindst én gang årligt.

C. Miljøteknisk beskrivelse

Haderslev Kommunes vurderinger foretages på grundlag af ansøgningsmaterialet, supplerende oplysninger fra ansøger samt Haderslev Kommunes oplysninger om natur- og miljøforhold i området, og på områdets sårbarhed over for påvirkninger fra husdyrbruget.

Generelt

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 2.

For at sikre, at husdyrbrugets miljøpåvirkning ikke overstiger det vurderede, stilles der vilkår om, at projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet fra Husdyrgodkendelse.dk, skema nr. 243211 version 2, samt med de ændringer og vilkår, som fremgår af tillæg nr. 2 til miljøtilladelsen.

Da den driftsansvarlig for husdyrbruget er ansvarlig for at overholde vilkårene i denne miljøtilladelse, stilles der vilkår om, at den driftsansvarlige er bekendt med denne miljøtilladelses indhold. For at sikre, at tillæggets vilkår er tilgængelige for de ansatte, stilles der også vilkår om, at tillægget skal foreligge på husdyrbruget, og at relevante vilkår skal være medarbejderne bekendt.

Vurderingerne er baseret på, at der som ansøgt er tale om en økologisk produktion. Der stilles derfor vilkår om, at husdyrbruget skal drives økologisk.

Indretning og drift

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 2.

I dette tillæg søges om udearealer til løsgående søer på fast gulv samt et mindre område med spalter. Ud over udearealerne er der også etableret en fortank/et opsamlingsanlæg siden meddelelsen af tillæg nr. 1 til miljøtilladelsen. Halvdelen af udearealerne tættest på stalden overdækkes med et halvtag opført i trækonstruktion med tag med grå stålplader. Halvtaget føres ud under det eksisterende tag med svag hældning mod vest. En tagrende vil lede overfladevand nord eller syd for udearealet eller begge dele, og vandet vil nedsive fra de omkringliggende arealer. Eventuelt vil der blive etableret stenfaskine eller lignende.

Husdyrbrugets eksisterende anlæg består af stalde samt opbevaringslagre til husdyrgødning.

Situationsplan med angivelse af placering af stalde og anlæg fremgår af Bilag 1. Der vil fremover være følgende anlæg og produktionsarealer på husdyrbruget:

Tilladte produktionsarealer og staldsystemer

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Dyretype og staldsystem	Produktionsareal (m ²)	Produktionsareal (%) *
Løbestald inklusive udeareal	411	Økologiske Søer, golde og drægtige, Slagtesvin og Smågrise; dybstrøelse	190	99,8
		Økologiske Søer, golde og drægtige, Slagtesvin og Smågrise; dybstrøelse	220	
Sum	411		410	

Det samlede godkendte produktionsareal, som udgør 410 m² på husdyrbruget, kan med tillæg nr. 2 udnyttes fuldt ud inden for dyrevelfærdsreglernes grænser. Produktionsarealet for hver stald samt dyre- og produktionstyper omfattet af flexgrupperne kan ses i Tabel 1 og Tabel 2.

Anlæg til gødning

- Gyllebeholder (800 m³)

Andre anlæg

- Fortank med betonlåg 21 m³

Miljøpåvirkningen med ammoniak og lugt afhænger af produktionsarealets og gødningsopbevaringsarealets størrelse, af dyresammensætningen og de anvendte staldsystemer samt af den anvendte miljøteknologi. Kommunen stiller derfor vilkår om, at dyretyper, staldsystemer samt placering og størrelse af det nye staldanlæg og produktionsareal skal være som ansøgt.

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 2.

Fortanken er en 6 kantet nedgravet betonbeholder fra Perstrup på 21 m³ med betonlåg. Fra fortanken suges vandet op med slamsuger eller gyllevogn og køres til gyllebeholderen på 800 m³.

I forhold til opbevaringskapacitet kommer der mere vand efter etableringen af udearealerne. Med udearealer på samlet ca. 190 m² og en maksimal nedbør i Haderslev Kommune inden for de sidste 10 år på maks. 1,1 m/år, kan der i gyllebeholderen på 800 m³ opbevares meget mere end 9 måneders nedbør og vaskevand. Beholderen benyttes endvidere til opbevaring af gylle fra Træhedevej 11. Gylle tilkøres med lastbil eller gyllevogn.

Haderslev Kommune vurderer at opbevaring og håndtering af husdyrgødning er tilstrækkelig.

Husdyrbrugets beliggenhed

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 2.

De fastsatte afstandskrav i husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8 gælder for etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening. Afstandskravene i henhold til §§ 6, 7 og 8 i husdyrbrugloven måles til kanten af de pågældende anlæg.

Det er relevant at behandle afstandskravene i §§ 6, 7 og 8, da der er ansøgt om at etablere nyt udeareal til økologisk svineproduktion.

De ansøgte nyetableringer og ændringer på husdyrbruget overholder de lovbestemte afstandskrav i husdyrbruglovens §§ 6-8, se Tabel 5.

Tabel 5 Oversigt over afstande fra anlæg på husdyrbruget til nærmeste punkt med afstandskrav jævnfør husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8.

Husdyrbrugloven	Afstandskrav til	Afstandskrav (m)	Afstand (m)	Bemærkninger om anlæg
§ 6	Byzone eller sommerhusområde (eksisterende eller fremtidigt)	50	1922 m (Over Jerstal)	Nordøst for anlæg sydøst mod sommerhusområde

			14027 m (Diernæs)	
§ 6	Boligområde/Blandet bolig og erhverv (landzone der i lokalplan er udlagt til)	50	1912 m (lokalplan 93-09)	Nordøst for anlæg
§ 6	Nabobeboelse (Træhedevej 11)	50	413 m	Syd for anlæg
§ 7	Kategori 1 natur	10	7380 m	Nordøst for anlæg (Rigkær)
§ 7	Kategori 2 natur	10	2080 m	Sydøst for anlæg (Overdrev)
§ 8	Vandforsyningsanlæg (ikke almen vandforsyning)	25	32 og 36 m	Syd for anlæg (DGU 151.794, 151.602) **
§ 8	Vandforsyningsanlæg (almen vandforsyning)	50	2700 m	Sydvest for anlæg (151.1637)
§ 8	Vandløb, dræn og søer > 100 m ²	15/100 *	276 m	Nordøst for anlæg (§ 3 sø)
§ 8	Offentlig vej, privat fællesvej	15	368 m	sydvest for anlæg
§ 8	Levnedsmiddelvirksomhed	25	Over 25 m	
§ 8	Beboelse på samme ejendom	15	13,2 m	
§ 8	Naboskel	30	141 m	Syd for anlæg (matr.nr. 49)

* Ved etablering af anlæg til flydende husdyrgødning skal der være mindst 100 m til åbne vandløb og til søer med et areal større end 100 m².

** De korrekte placeringer for de to bølger er indsendt til Jupiter.

De fastsatte afstandskrav i § 6 er mindst 50 m til byzone, område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. samt til nabobeboelse. De generelle afstandskrav i § 6 er overholdt.

Fredninger, beskyttelseslinjer mv.

Det vurderes, at det ansøgte, ikke er beliggende indenfor fredninger, strand-, klit-, sø-, å-, kirke- og fortidsmindebeskyttelseslinje eller indenfor beskyttede sten- og jorddiger (naturbeskyttelseslovens³ §§ 16-19 og museumslovens⁴ §§ 29 a og 29 e).

Udearealet ligger indenfor skovbyggelinje, men da udearealet vurderes at være erhvervsmæssigt nødvendigt for landbrugets drift, som derfor ikke er omfattet af forbuddet jævnfør naturbeskyttelseslovens § 17 stk. 2.

Husdyrbrugets landskabelige placering og planmæssige forhold

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 2.

Det ansøgte projekt omfatter etablering af et nyt udeareal i tilknytning til det eksisterende bygningsssæt. De nye udearealer er etableret med ca. 1,2 m høje vægge opmuret i grå fundablokke med ufarvet stållåge mod vest, bunde støbt i beton med en ca. 0,4 m dyb og ca. 0,5 m bred kanal i den vestlige side af udearealerne. Bunden har fald mod kanalen. Fra kanalen ledes vand mv. til fortanken. Der er etableret 5 åbninger i den vestlige side af bygningen, et til hvert af de 5 opdelte udearealer.

³ Naturbeskyttelsesloven - Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse. Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024

⁴ Museumsloven - Bekendtgørelse af museumsloven. Lovbekendtgørelse nr. 1017 af den 7. juli 2025

Gulvtypen er for alle produktionsarealer vist som dybstrøelsesareal, selv om udearealerne ikke strøs. Dette er valgt, da hovedparten af gødningen afsættes i dybstrøelsen, og da dyrene normalt har adgang til både inde- og udearealerne (aldrig kun udearealerne). Der er tilsvarende den nugældende tilladelse valgt flex til alle typer økologiske svin i dybstrøelse (søer, golde og drægtige, slagtesvin og smågrise). Det er dog fortsat drægtige søer, der kommer til at gå i stalden og på de nye udearealer.

Området

Husdyrbruget ligger i landzone omkring Neder Jerstal, placeret ca. 1 km sydøst for byen Neder Jerstal og ca. 2,2 km sydvest for byen Over Jerstal. I kommunens landskabskarakteranalyse ligger husdyrbruget i karakterområdet Gelså hedeslette. De bærende karaktertræk er Gelså - ådal, som udgør natur- og kulturlandskaber af stor variation og landskabelig værdi. Karakteristisk er det enkle og let aflæselige landskab i stor skala, med tydelige overgange mellem bakkeø og hedeslette. Karakteristiske lige hegn skaber opdyrkede lineære landskabsrum. På tværs af bevoksningen løber kanaler og vandløb. Væsentlige, tekniske elementer er Diagonalvejen som løber gennem landskabet, vindmøller, højspændingsledninger, biogasanlægget ved Bevtøft - og især Skrydstrup lufthavn, der er dominerende for landskabsoplevelsen.

Kommuneplanen

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til kommuneplanens landskabelige udpegninger fremgår af tabel 6

Tabel 6 Landskabelige udpegninger

Kommuneplan	Udpegnings	Uddrag af retningslinje	Anlæg inden for udpegnings
3.1.1	Særligt værdifulde landbrugsområder	Landbrugets udviklingsplaner og investeringsinteresser vægtes højt	x
3.3.1	Lavbundsarealer	Skal som udgangspunkt friholdes for byggeri og anlæg, som forhindrer genskabelse af det naturlige vandstands niveau.	-
3.4.1	Naturområder, herunder særligt værdifulde	Hvis der undtagelsesvis tillades byggeri eller arealanvendelse, der forringer et naturområde, stilles krav om udlægning af nye områder.	-
3.4.2	Økologiske forbindelser, herunder potentielle	Etablering af nye større anlæg, må ikke i væsentlig grad forringe dyre- og plantelivets spredningsmuligheder.	-
3.4.3	Internationale naturbeskyttelsesområder (NATURA2000)	Skal friholdes for aktiviteter og anlæg, der kan forringe naturtyper og levesteder.	-
3.5.1	Bevaringsværdige landskaber	Skal som udgangspunkt friholdes for byggeri og anlæg, Hvor det tillades, skal placering og udformning tilpasses til landskabet.	-
3.5.2	Større sammenhængende landskaber	Friholdes for byggeri, der slører de visuelle og landskabelige sammenhænge. Placering og udformning skal tilpasses til landskabet.	-
3.5.3	Værdifulde geologiske beskyttelsesområder	Bebbyggelse må ikke sløre eller ødelægge landskabstrækkene, deres overgange og sammenhæng.	-

3.5.4	Kystnærhedszonen	Funktionelt begrundet byggeri skal placeres bag ved eksisterende byggeri eller placeres på de påvirker kystlandskabet mindst mulig.	-
-------	------------------	---	---

Udearealet er beliggende indenfor særligt værdifulde landbrugsområder
Retningslinjerne for de relevante udpegninger er:

Særligt værdifulde landbrugsområder

- I områder, der er udpeget som særligt værdifulde landbrugsområder, skal landbrugets udviklingsplaner og investeringsinteresser vægtes højt.

Det vurderes, at lovliggørelse af fortank og nyt udendørsareal på husdyrbruget er i overensstemmelse med ovenstående retningslinjer, da byggeriet er erhvervsmæssigt nødvendigt, opføres i tilknytning til eksisterende bygninger og har en lav profil. Byggeriet vurderes dermed ikke at påvirke områdets karakter eller husdyrbrugets fremtræden i landskabet i væsentligt omfang.

Ejendommen er beliggende indenfor landskabskarakterområde 12 – Gelså Hedeslette. Den landbrugsmæssige anvendelse er meget dominerende i karakterområdet, og markstrukturen er som mange andre steder påvirket af sammenlægninger til større enheder. Styrede, lige hegn skaber opdyrkede lineære landskabsrum. På tværs af bevoksningen løber kanaler og vandløb. Området har væsentligt teknisk præg. Området er som helhed forholdsvis robust på grund af den store skala og de tydelige geologiske træk.

Synlighed og alternativ placering

Udearealer opføres i forlængelse af den eksisterende stald og i tilknytning hertil. Udearealets vægge bliver 1,2 meter høje og dermed vurderes husdyrbrugets synlighed ikke at blive oplevet væsentligt anderledes end hidtil.

Samlet vurdering

Med den ansøgte placering og de oplyste byggematerialer vil husdyrbruget ikke væsentligt ændre den visuelle oplevelse af landskabet, set fra omgivelser, og vil ikke være i strid med Kommuneplanens retningslinjer.

For at fastholde det ansøgte stilles der vilkår til placering og dimensioner.

Naturvurdering

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 2.

Haderslev Kommune skal foretage vurdering af husdyrbrugets påvirkning af omkringliggende natur. I forbindelse med en husdyrproduktion vil der normalt ske en fordampning af ammoniak fra stalde og gødningslagre. En stor del af den fordampede ammoniak falder i kort afstand fra kilden og kan derfor forringe kvaliteten af nærliggende naturområder.

I miljøgodkendelsesordningen er der som udgangspunkt taget det nødvendige hensyn til naturområder i kraft af krav til den maksimalt tilladte totaldeposition eller merdeposition af ammoniak til forskellige kvælstoffølsomme naturtyper, benævnt kategori 1, 2 og 3 naturområder. Ammoniakdepositionen fra husdyrbruget skal overholde beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Herudover ses

der på beskyttede naturtyper efter naturbeskyttelsesloven samt Natura 2000-områder og bilag IV-arter jævnfør habitatbekendtgørelsen⁵.

Beskyttede naturtyper efter husdyrbrugloven

Husdyrbrugloven og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsætter beskyttelsesniveauer for en række kvælstoffølsomme naturtyper.

Haderslev Kommune har vurderet disse naturområder i nærheden af husdyrbruget, hvilket fremgår af Tabel 7 og Tabel 8.

Tabel 7 Ammoniakdeposition til kategoriseret naturområder i nærheden af husdyrbruget.

Kategori 1-natur						
Naturpunkter	Ruhed	Afstand til anlæg (m)	Totaldeposition (kg N/ha/år)	Merdeposition (kg N/ha/år)		Beskrivelse
				8-års drift	Nudrift	
Rigkær	BN	7380	0,0	0,0	0,0	81 - Pamhule skov og Stevning dam 59 - Fuglebeskyttelsesområde Nordøst for anlægget
Bøg på muld	S	9000	0,0	0,0	0,0	81 - Pamhule skov og Stevning dam 59 - Fuglebeskyttelsesområde Nordøst for anlægget
Kategori 2-natur						
Naturpunkter	Ruhed	Afstand til anlæg (m)	Totaldeposition (kg N/ha/år)	Merdeposition (kg N/ha/år)		Beskrivelse
				8-års drift	Nudrift	
Højmose	BN	3100	0,0	0,0	0,0	Øst for anlægget
Overdrev	Bn	2000	0,0	0,0	0,0	Sydøst for anlægget
Kategori 3-natur						
Naturpunkter	Ruhed	Afstand til anlæg (m)	Totaldeposition (kg N/ha/år)	Merdeposition (kg N/ha/år)		Beskrivelse
				8-års drift	Nudrift	
Mose	Mk	1700	0,0	0,0	0,0	Øst for anlægget
Mose	S	1900	0,0	0,0	0,0	Vest for anlægget
Tilgroet lysåben skov	S	850	0,0	0,0	0,0	Sydvest for anlægget

⁵ Habitatbekendtgørelsen – Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter. Bekendtgørelse. nr. 1098 af den 21. august 2023.

Kategori 1-natur

Det ses af Tabel 7 at det nærmeste kategori 1-naturområde er Habitatområde nr. 81 og fuglebeskyttelsesområde nr. 59, beliggende indenfor Natura 2000 område nr. 92 – Pamhule Skov og Stevning Dam. det er et rigkær, som findes ca. 7,3 km nordøst for det ansøgte projekt. Rigkæret modtager ingen ammoniakdeposition fra husdyrbruget på Træhedevej 9. Det vurderes på denne baggrund, at rigkæret ikke vil blive påvirket væsentligt af det ansøgte.

Kategori 2-natur

Det nærmeste kategori 2-naturområde er et overdrev, som er beliggende ca. 2 km sydøst for husdyrbruget, se Tabel 7. Overdrevet modtager ingen ammoniakdeposition fra husdyrbruget. Det vurderes på denne baggrund, at overdrevet ikke vil blive påvirket væsentligt af det ansøgte.

Kategori 3-natur

De nærmeste og mest påvirkede kategori 3-naturområder er en lysåben tilgroet skov 850 m sydvest for husdyrbruget, se Tabel 7. Ammoniakdepositionen fra husdyrbruget til naturområderne reduceres som følge af de ansøgte ændringer. Da naturområderne modtager en merdeposition på mindre end 1 kg N/ha/år, er husdyrbruglovens krav om tilladt ammoniakdeposition overholdt. Det vurderes på den baggrund, at områdernes tilstand ikke vil ændre sig som følge af det ansøgte projekt.

I § 16 b stk. 1 tilladelsen fra 25-07-2025 er en potentiel ammoniakfølsom skov beskrevet som kategori 3 natur. Dette er ikke medtaget i dette tillæg da totaldeposition vurderes at være under 1 kg N/ha/år.

Beskyttede naturtyper efter naturbeskyttelsesloven

Naturbeskyttelseslovens § 3 omfatter søer større end 100 m², udpegede vandløb, heder, moser, strandenge, strandsumpe, ferske enge og biologiske overdrev. Der må ikke foretages ændringer i tilstanden af arealer, som er beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Denne forpligtelse påhviler til enhver tid ejeren af arealet. Ifølge husdyrbrugloven skal kommunen i sin vurdering varetage hensynet til natur, der er beskyttet mod tilstandsændringer ved udarbejdelse af miljøtilladelser.

Der findes flere § 3 beskyttede naturområder i nærheden af husdyrbruget på Træhedevej 9, heriblandt søer og enge, se Tabel 7 og Tabel 8.

Tabel 8 Ammoniakdeposition til § 3 beskyttede og Natura 2000 områder i nærheden af husdyrbruget.

§ 3 beskyttet natur						
Naturpunkter	Ruhed	Afstand til anlæg (m)	Totaldeposition (kg N/ha/år)	Merdeposition (kg N/ha/år)		Beskrivelse
				8-års drift	Nudrift	
Sø	V	250	0,3	0,2	0,1	Nordøst for anlægget

De nærmeste og mest påvirkede områder er en sø, som hver modtager 0,2 kg N/ha/år i merdeposition som følge af det ansøgte. Ifølge DMU-notat af 26/06 2005 er der ingen målbar ændring af § 3 natur ved en merdeposition af ammoniak på mindre end ca. 1 kg N/ha/år. Tilstanden af den § 3 beskyttede sø og eng vurderes derfor ikke at ændres som følge af den ansøgte udvidelse af husdyrbruget.

De resterende § 3 beskyttede naturområder nær husdyrbruget modtager lavere eller ingen merdeposition fra husdyrbruget som følge af det ansøgte.

Det vurderes på den baggrund, at § 3 naturområdernes tilstand ikke vil ændre sig som følge af den ansøgte udvidelse på Træhedevej 9.

Natura 2000-områder og bilag IV-arter

Ifølge habitatbekendtgørelsen §§ 6 og 10 er kommunen forpligtet til at lave en række vurderinger i forhold til Natura 2000-områderne og bilag IV-arterne, før den kan udstede en miljøtilladelse efter husdyrbrugloven:

Det nærmest beliggende Natura 2000-område er nr. 92 Pamhule Skov og Stevning Dam, som omfatter habitatområde nr. 81 og fuglebeskyttelsesområde nr. 59. Natura 2000-området ligger ca. 7,3 km nordøst for anlægget. Grundet afstanden fra husdyrbruget og beregninger, der viser, at totaldepositionen ved det nærmeste beskyttede naturområde i Natura 2000-området er 0,0 kg N/ha/år, vurderes det, at Natura 2000-området ikke ændrer tilstand i negativ retning på baggrund af det ansøgte.

Inden for en radius af 1.000 m fra husdyrbruget er der ikke registreret bilag IV arter, se figur 2. Tilstanden af søer og naturområder inden for samme radius forventes jf. ovenstående vurderinger ikke ændre sig som følge af den ansøgte udvidelse.

Figur 1 -Registrering af bilag 4-arter indenfor en 1 km radius af husdyrbruget

Lugtgener

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 2.

Ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk har beregnet en teoretisk lugtgeneafstand for de tre beboelsestyper: Enkelt beboelse, samlet bebyggelse i landzone samt byzone. Geneafstanden (korrigeret geneafstand) er den minimumsafstand, der skal være fra husdyrbrugets lugtcentrum til de tre beboelsestyper, for at lugtgenekriteriet ikke overskrides. Naboejendomme med landbrugspligt eller ejendomme ejet af ansøger er ikke omfattet af genekriterierne for lugt.

Haderslev Kommune vurderer, at de afsatte punkter for de tre beboelsestyper, er korrekte. De beregnede gener af lugt for de tre beboelsestyper fremgår af Konsekvensafstanden er beregnet til 0 m, selvom der er en faktisk lugt fra staldene. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes. Konsekvensafstanden anvendes normalt til at afgrænse, hvilke naboer der får tilsendt udkastet i den generelle høring. Da lugtkonsekvenszonen og geneafstanden til byzone i dette projekt er 0 m, vurderes det i forhold til naboer at være fyldestgørende med en orientering af matrikulære naboer samt evt. nærmeste nabo, Træhedevej 11. (som ikke nødvendigvis er matrikulær nabo).

Tabel 9 og Figur 2. Lugten fra staldene er beregnet til i alt 8610 OU/s. Konsekvensafstanden er beregnet til 263 m ud fra det samlede dyrehold og bruges til at afgrænse, hvilke naboer der får tilsendt udkastet i den generelle høring.

Konsekvensafstanden er beregnet til 0 m, selvom der er en faktisk lugt fra staldene. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes. Konsekvensafstanden anvendes normalt til at afgrænse, hvilke naboer der får tilsendt udkastet i den generelle høring. Da lugtkonsekvenszonen og geneafstanden til byzone i dette projekt er 0 m, vurderes det i forhold til naboer at være fyldestgørende med en orientering af matrikulære naboer samt evt. nærmeste nabo, Træhedevej 11. (som ikke nødvendigvis er matrikulær nabo).

Tabel 9 Afstand og lugtgeneafstand til nærmeste enkelt beboelse, samlet bebyggelse og byzone.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt?
Thorsbjergvej 5 Enkelt beboelse	0	FMK	70,1	752	ja
Træhedevej 13 Enkelt beboelse	0	FMK	70,1	648	ja
Træhedevej 6 Enkelt beboelse	0	FMK	70,1	949	ja
Træhedevej 5 Samlet bebyggelse	0	FMK	124,7	961	ja
Over Jerstal, Vedsted Byzone	0	FMK	221,8	1926	ja

Figur 2 Husdyrbrugets placering i forhold til nærmeste nabo i enkelt bolig uden landbrugspligt, samlet bebyggelse, lokalplanudlagt rekreativt område, boligområde, fremtidig byzone, sommerhusområde og byzone.

Nærmeste nabo uden landbrugsdrift er adressen Træhedevej 13. Nærmeste samlet bebyggelse er Træhedevej 6 ved landsbyen Neder Jerstal. Nærmeste byzone er boligområde ved Over Jerstal. Der er ikke kumulation med andre landbrug.

Afskæringskriteriet for lugt til beboelsestyperne enkelt beboelse, samlet bebyggelse og byzone er overholdt. Der er ikke anvendt teknologi til at reducere lugt fra husdyrbruget.

For alle husdyrbrug gælder, at lugtemissionen kan begrænses ved at opretholde en god staldhygiejne, og at produktionsforhold og arbejdsgange skal tilrettelægges således, at dannelse af lugtende stoffer minimeres. På baggrund heraf stiller Haderslev Kommune vilkår om, at bedriften skal drives og rengøres således, at lugtgener begrænses, herunder at staldanlæg skal rengøres minimum én gang årligt.

Støjkloder og rystelser

Det vurderes ikke at etablering af udearealer fører til overskridelse af de vejledende støjgrænser. De vejledende støjgrænser stilles som vilkår for at fastholde ansøger herpå. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at støjgrænserne ikke overholdes, kan denne påkræve dokumentation for, at grænserne overholdes, der stilles vilkår herom.

Gener i forbindelse med rystelser fra køretøjer og landbrugsmaskiner vurderes ikke at overstige, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Eventuelle gener herfra minimeres ved hensynsfuld kørsel.

Der stilles ingen skærpende vilkår om rystelser.

Støvgener

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 2.

Det vurderes ikke at etablering af udearealer fører til væsentlig støvgene for omboende.

Lysgener

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 2.

Der er ikke etableret lyskilder i forbindelse med udearealerne, vurderes det at der ikke vil være en væsentlig lysgene for omboende.

Skadedyr

Husdyrbruget skal bestræbe at minimere gener fra fluer og skadedyr, hvilket fastholdes gennem vilkår om ryddelighed, foderopbevaring, og overholdelse af retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi om at forebygge og bekæmpe forekomsten af fluer på husdyrbruget.

Konstateres der rotter på ejendommen, er der pligt til at anmelde det til kommunen eller til privat aktør, så bekæmpelse kan iværksættes hurtigst muligt.

Haderslev Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at der efter projektets gennemførelse med de stillede vilkår ikke vil ske en væsentlig opformering af fluer eller rotter på husdyrbruget, og at ejendommens skadedyrsbekæmpelse vil være tilfredsstillende.

Spilde- og overfladevand

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 2
Afløbsplan fremgår af Bilag 1.

For at beskytte det omkringliggende jord, grundvand og natur mod forurening med spildevand stilles der vilkår om, at der ikke må ske overfladeafstrømning med forurenende stoffer til det omgivende terræn fra befæstede arealer.

Haderslev Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår om, at der ikke må ske overfladeafstrømning med forurenende stoffer til det omgivende terræn fra befæstede arealer af hensyn til beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand.

Der stilles vilkår om sikring af tagbrønde og tætsluttende tagnedløb, så overfladeafstrømning med forurenende stoffer ikke ledes til grundvandet. Der stilles ligeledes vilkår om, at alle dræn og afløb indenfor 15 m af gødningsopbevaringsanlæg og husdyranlæg skal ledes til opsamlings- eller opbevaringsanlæg for flydende husdyrgødning eller sløjfes.

Udearealet må ikke forurene omgivelserne. I den vestlige ende af stierne er der opsat tremmer ovenpå en mur. Svinene må ikke kunne kaste møg eller andet ud på jorden.

BAT Ammoniakemission

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 2

I forbindelse med miljøtilladelser af husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg $\text{NH}_3\text{-N}$ pr. år skal ammoniakemissionen reduceres til et niveau svarende til niveauet for BAT for den pågældende dyretype og staldsystem. Kravet betyder således, at husdyrbruget samlet set skal overholde de

maksimale emissionsgrænseværdier, jf. bekendtgørelsens bilag 3, punkt A, nr. 2, ved anvendelse af teknologier, der er udtryk for BAT, dvs. at miljøeffekten er opnåelig til en rimelig økonomisk udgift.

Tabel 10 Ammoniakemission fra staldafsnit, gødningsopbevaringsanlæg og totalt fra husdyrbruget.

	Stalde	Gødningslagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N/år)	574	79	653
Faktisk emission (kg NH ₃ -N/år)	574	79	653
Forskel (kg NH ₃ -N/år)	-	-	-
Vejledende BAT overholdt?	-	-	Ja

Som det ses i Tabel 10, er ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på 653 kg NH₃-N/år. Idet ammoniakemissionen er lavere end 750 kg NH₃-N/år, er der ikke krav om overholdelse af BAT-niveauet for ammoniakemission.

Egenkontrol

Det er væsentligt, at der på husdyrbruget foretages egenkontrol, der indeholder dokumentation for den løbende overholdelse af vilkårene.

I tillægget fastsættes derfor egenkontrollvilkår om, at der skal være dokumentation for:

- Kvitteringer for aflevering af farligt affald.
- Flue- og rottebekæmpelse

Risikoforhold

For at forebygge uheld og begrænse eventuelle følger for omgivelserne ved uheld stilles der vilkår om udarbejdelse og ajourføring af en beredskabsplan for husdyrbruget.

Haderslev Kommune vurderer herefter, at risici er minimeret, og med udarbejdelse og regelmæssig opdatering af beredskabsplanen sikres begrænsning af følgevirkninger af eventuelle uheld.

Ophør

Se ansøgers beskrivelse i Bilag 2

Haderslev Kommune stiller vilkår om oprydning og bortskaffelse af affald ved ophør af bedriften. Herunder at der skal træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, dvs. alle opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og ejendommen skal fremgå i miljømæssig forsvarlig stand. For at kommunen kan kontrollere, at de nødvendige foranstaltninger tages ved ophør af husdyrbruget, stilles der vilkår om, at Haderslev kommune skal underrettes ved ophør af husdyrbruget.

Ved eventuelt ophør af produktionen vil der efter Haderslev Kommunes opfattelse ikke ske en væsentlig indvirkning på miljøet fra produktionsanlægget, hvis:

- Staldanlæg samt husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt.
- Miljøfarligt affald bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler.

D. Offentlighed og klagevejledning

Høring af naboer og parter om udkast til miljøtilladelse

Orientering om udkast til tillæg til miljøtilladelse blev den 8. januar 2026 udsendt til høring hos naboer og andre beboere indenfor lugtkonsekvenszonen, samt til skønnede parter i sagen, ansøger selv og til andre berørte myndigheder med oplysning om en frist på 14 dage til at kommentere udkastet (jævnfør husdyrbruglovens § 56 og forvaltningslovens⁶ § 19).

Udkastet kunne ses på [Høringer og afgørelser | Haderslev Kommune](#) fra den 8. januar 2026 til den 22. januar 2026,

Kommunen modtog ingen høringssvar i høringsperioden.

ELLER Der indkom bemærkninger xx, vedrørende xxx støj, lugt xx. Resultatet af høringen er, at bemærkningerne har / har ikke givet anledning til ændringer. Se vurderingen i afsnit x.

Ansøger har i høringssvaret indsendt tilstrækkelig dokumentation for at drænet er fjernet, og ansøgning om dispensation er dermed ikke relevant.

Bemærkningerne har / har ikke givet anledning til xxxx. Ændringerne er foretaget i den endelige tilladelse.

Annoncering af afgørelse

Miljøtilladelsen er meddelt den xxdato.

Miljøtilladelsen efter husdyrbrugloven er offentliggjort på [DMA.mst.dk](#) den XXdato.

Orientering om denne afgørelse er sendt til følgende:

Som e-post eller brev:

Thorbjørn Sørensen, Friskjærvej 6, 6535 Branderup J, E-mail: tb@friskaer.dk

Xxxx, adresse - Indsendt bemærkning ifm. høring

Som e-mail med vedhæftet fil:

Ansøgers konsulent: Spiras, v/ Ulla Refshammer Pallesen, upa@spiras.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Mashedøgade 20, 2100 København. dnhaderslev-sager@dn.dk

Dansk Ornitologisk Forening, DOF, Vesterbrogade 140, 1620 København V. natur@dof.dk

Som e-mail med link til hjemmesiden dma.mst.dk:

Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Syd, Nytorv 2, 1. sal, 6000 Kolding. trvest@stps.dk

Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia. mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup.

nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1 1651 København V. ae@ae.dk

Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 12188, 1017 København K. fbr@fbr.dk

Lokalafdeling Danmarks Naturfredningsforening Haderslev, Bent Karlsson, Højgårdsvej 9, 6500 Vojens. Bent.Karlsson1@outlook.dk

Lokalafdeling Danmarks Sportsfiskerforbund v/Morten Ringive. sydoestjylland@sportsfiskerforbundet.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten. post@sportsfiskerforbundet.dk

Dansk Ornitologisk Forening, Sønderjylland v/Jørn V. Sørensen, Kongevej 64, 6100 Haderslev.

haderslev@dof.dk

⁶ Forvaltningsloven – Bekendtgørelse af forvaltningsloven. Lovbekendtgørelse nr. 433 af den 22. april 2014.

Klagevejledning

Hvem kan klage - Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, som har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jævnfør husdyrbruglovens § 76. Når Haderslev Kommune modtager en klage, underretter kommunen straks ansøger om klagen. Der er ifølge offentlighedsloven ret til aktindsigt i alle dokumenter, der vedrører sagen.

Hvor skal der klages - Der skal klages via den elektroniske klageportal, se vejledning på [Den elektroniske klageportal](#). Klagen sendes gennem Klageportalen til Haderslev Kommune. Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det.

Klagefrist - Klagefristen er fire uger fra den dag, miljøtilladelsen er meddelt, dermed frem til **den xx.yy.20xx**. Er afgørelsen eller beslutningen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen, jævnfør husdyrbruglovens § 79. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for Haderslev Kommune på klageportalen.

Gebyr - Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr. Gebyret er på 900 kr. for private og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret betales med betalingskort i klageportalen.

Opsættende virkning - Haderslev Kommune kan oplyse, at det af husdyrbruglovens § 81, stk. 1 fremgår, at en klage ikke har opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Hvis du påbegynder udnyttelse af miljøtilladelsen inden klagefristens udløb, er det på egen regning og risiko.

Civilt søgsmål - Et eventuelt sagsantæg skal jævnfør husdyrbruglovens § 90 være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er modtaget, eller - hvis sagen påklages - inden 6 måneder efter, at den endelige afgørelse foreligger. Der skal anlægges sag via den elektroniske selvbetjening, se vejledning på [Den elektroniske selvbetjening](#).

Bilag 1: Situationsplan og afløbsplan

Bilag 2: Ansøgers miljøteknisk beskrivelse

Til Haderslev Kommune

Aabenraa, den 21. oktober 2025

Oplysninger til ansøgning om lovliggørelse af udearealer til stald på Træhedevej 9

Beskrivelse af ændringer i forbindelse med det ansøgte:

På ejendommen Træhedevej 9 er der etableret udearealer til løsgående søer på fast gulv samt et mindre område med spalter. Udearealerne er etableret som følge af krav til levering af økologiske grise til USA (krav jf. National Organic Program (NOP)). Ud over udearealerne er der også etableret en fortank/et opsamlingsanlæg siden meddelelsen af tillægget til miljøtilladelsen. Halvdelen af udearealerne tættest på stalden overdækkes med et halvtag opført i trækonstruktion med tag med grå stålplader. Halvtaget føres ud under det eksisterende tag med svag hældning mod vest. En tagrende vil lede overfladevand nord eller syd for udearealet eller begge dele, og vandet vil nedsive fra de omkringliggende arealer. Eventuelt vil der blive etableret stenfaskine eller lignende.

Fortanken er indtegnet som "Anden bygning/staldafsnit" da den er en del af husdyranlægget og dermed udløser afstandskrav.

Fortanken er en 6 kantet nedgravet betonbeholder fra Perstrup på 21 m³ med betonlåg. Fra fortanken suges vandet op med slamsuger eller gyllevogn og køres til gyllebeholderen på 800 m³. Det er muligt, at der etableres en pumpe samt en rørledning til gyllebeholderen. Den eventuelt kommende ledning er vist på kortbilaget sidst i dette dokument.

Inde i stalden er der strøet fast bund med afløb i hver sti via rist til en rørledning forbundet til fortanken.

De nye udearealer er etableret med ca. 1,2 m høje vægge opmuret i grå fundablokke med ufarvet stålplade mod vest, bunde støbt i beton med en ca. 0,4 m dyb og ca. 0,5 m bred kanal i den vestlige side af udearealerne. Bunden har fald mod kanalen. Fra kanalen ledes vand mv. til fortanken. Der er etableret 5 åbninger i den vestlige side af bygningen, et til hvert af de 5 opdelte udearealer.

Gulvtypen er for alle produktionsarealer vist som dybstrøelsesareal, selv om udearealerne ikke strøs. Dette er valgt, da hovedparten af gødningen afsættes i dybstrøelsen, og da dyrene normalt har adgang til både inde- og udearealerne (aldrig kun udearealerne). Der er tilsvarende den nugældende tilladelse valgt flex til alle typer økologiske svin i dybstrøelse (søer, golde og drægtige, slagtesvin og smågrise). Det er dog fortsat drægtige søer, der kommer til at gå i stalden og på de nye udearealer.

Alle afstandskrav overholdes bortset fra afstandskravet til stuehuset på husdyrbruget. Der er meddelt dispensation til afstandskrav i forbindelse med den nuværende tilladelse. De nye udearealer giver kun mening, hvis det ligger i umiddelbar tilknytning til stalden. Det er kun muligt at placere udearealerne øst eller vest for stalden pga. indretningen af stierne i stalden. Øst for stalden vil det komme til at ligge endnu tættere på stuehuset. Med den ansøgte placering kommer de nye udearealer til at ligge fra ca. 13,5 m fra stuehuset og længere væk. Det antages, at kommunen vil meddele dispensation fra afstandskravet ud fra, at det er den eneste mulige løsning med den placering, der giver den største afstand til stuehuset.

I forhold til boringerne, så er Jupiterdatabasens registreringer af boringerne forkert. Den korrekte placering er angivet med markører.

Der ligger ingen dræn inden for 15 m fra de nye udearealer.

Da udearealerne etableres i tilknytning til den eksisterende stald, fremstår udearealerne ikke synlige for omgivelserne. Der er fortsat beplantning vest for stalden og udearealerne, der vil vokse sig mere tæt de kommende år.

I forhold til lugt og ammoniak overholdes alle lugtgeneafstande og depositionskrav. Der er ikke krav til BAT, idet tilladelsen samlet set er til mindre end 750 kg NH₃-N/år.

Der er ikke etableret lyskilder i forbindelse med udearealerne.

Pga. afstanden til naboer vurderes støj fra grisene på udearealerne ikke at kunne genere naboer.

De ekstra udearealer påvirker ikke antallet af drægtige søer, der går på husdyrbruget. Der vil således heller ikke komme flere transporter end opgjort hidtil. Det ekstra vand i gyllebeholderen betyder lidt færre interne tilkørsler af gylle fra Træhedevej 11, og dermed uændret antal udkørsler i forbindelse med udbringningen fra gyllebeholderen.

Der sker ingen ændringer i forhold til antal hytter opstillet på markerne tilhørende husdyrbruget.

Der er ikke samdrift med husdyrbruget på Træhedevej 11. Der er mere end 100 m mellem stalde opbevarings- og ensilageanlæg og mindst halvdelen af geneafstanden er overholdt ($70,1 \text{ m}^2 = 35,05 \text{ m}$).

I forhold til opbevaringskapacitet kommer der mere vand efter etableringen af udearealerne. Med udearealer på samlet ca. 190 m² og en maksimal nedbør i Haderslev Kommune inden for de sidste 10 år på maks. 1,1 m/år, kan der i gyllebeholderen på 800 m³ opbevares meget mere end 9 måneders nedbør og vaskevand.

Beholderen benyttes endvidere til opbevaring af gylle fra Træhedevej 11. Gylle tilkøres med lastbil eller gyllevogn.

Fluebekæmpelse er uændret, dvs. at hvis der er behov for fluebekæmpelse sker dette ved at opsætte fluestrimler.

I forhold til affald er der indgået aftale med Vognmandsfirmaet Flemming Paulsen A/S om afhentning af affald. Der er således opstillet containere til følgende fraktioner: restaffald, plastfolie mv., pap og papir, sprayflasker, medicinemballage og kanyler.

Med venlig hilsen

Ulla Refshammer Pallesen
Miljørådgiver

6155 8262, upa@spiras.dk

Bilag 3: Vilkår videreført fra § 16 b stk. 1 tilladelse fra 25-07-2018

Generelle vilkår

- 1) Tilladelsen omfatter de landbrugsmæssige aktiviteter, der er knyttet til bygningerne på ejendommen Træhedevej 9, 6500 Vojens.
- 2) Det er den ansvarlige for driften af anlægget, der er ansvarlig for at vilkårene overholdes. Eventuelle ændringer i ejerforhold og/eller hvem, der er ansvarlig for husdyrbrugets drift, skal meddeles til Haderslev Kommune.
- 3) Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøtilladelse på ejendommen.

Vilkår vedrørende anlægget

Placering af nye stalde/staldanlæg

- 7) Der må ikke anlægges egentlig vej, kun et midlertidigt kørespor, tværs over fortidsmindebeskyttelseslinjerne (se Bilag 7).

Placering af udendørs sohytter

- 8) Der kan placeres ca. 25 sohytter på i alt ca. 350 m² på matriklen 97 Strandelhjørn, Bevtøft.
- 9) Hytterne må ikke placeres indenfor fortidsmindebeskyttelseslinjerne uden, at der er indhentet forudgående dispensation. Se Bilag 7.
- 10) Hytterne skal fremstå i sædvanlige byggematerialer og med jordfarvede, ikke-reflekterende overflader.
- 11) Højden på hytterne må højst være 2,5 m.
- 12) Grundarealet på hytter, der kun indeholder én stiplads til søer eller slagtesvin, må højst være 10 m².
- 13) Det samlede grundareal må højst være 40 m², når hytterne indeholder flere stipladser, bygges sammen eller opstilles samlet.
- 14) Hytterne skal have samme udformning og placeres i enkle mønstre. Dette krav kan dog fraviges, i det omfang hensynet til en hensigtsmæssig fordeling af gødningen gør det nødvendigt.

Produktionsareal

- 18) Husdyrgødningsbaseret kompost med et tørstofindhold på mindst 30 %, der lægges i markstak, skal placeres mindst 200 m fra nabobeboelser.

Jord, grundvand, overfladevand

- 19) Al vask af maskiner, redskaber, foderanlæg, m.v. skal foregå på en støbt, fast plads, såfremt vaskevandet kan indeholde husdyrgødning, foderrester og lignende, og bortledning af spildevandet skal ske til en opsamlingsbeholder.
- 20) Arealer, hvor der sker tømning af gyllebeholderen, skal befæstes. Ved befæstet areal forstås et areal, der er befæstet med et for fugtighed vanskeligt gennemtrængeligt materiale, der kan modstå påvirkningerne fra køretøjer og vogne ved fyldning og tømning.

Befæstet areal kan undgås, hvis der anvendes traktor med sugEANordning.

- 21) Tanke til opbevaring af olie/diesel skal være placeret på fast og tæt bund, så der ikke er mulighed for afløb til jord, overfladevand eller grundvand, og således at spild kan observeres og opsamles med kattegrus eller andet olieabsorberende materiale.
- 22) Olietanke skal være sikret mod påkørsel.

Støv

- 27) Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal. Vurderingen foretages af Haderslev Kommune.

Lys

- 32) Udendørs belysning og lys fra stalde skal afskærmes, således at der ikke opstår væsentlige lysgener for omkringboende. Det er Haderslev Kommune, der afgør om en lyskilde eller brug af lys medfører væsentlige lysgener for omkringboende.

Ophør

- 33) Ophør af husdyrbruget skal meddeles til Haderslev Kommune.
34) Ved husdyrbrugets ophør fjernes tilbageværende husdyrgødning, ejendommen ryddes for affald, kemikalier, døde dyr, spildevand, foder mv. Alt bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativer.

Vilkår vedrørende egenkontrol

- 35) Ved tilsyn skal kommunen have adgang til relevant dokumentation for overholdelse af vilkårene. Det kan fx være i form af opgørelse af produktionsarealet, opbevaring af husdyrgødning, samt logbog for drift og vedligehold af staldsystemer.